

opfyldte de lave Fordringer, der stilles for at blive Elev. Denne Slutning kan det ærede Medlem slet ikke uddrage af de paagældende statistiske Oplysninger, der findes i den paagældende Betænkning, Side 76. Der findes nemlig vel Angivelse af, hvorvidt Landbrugs- og Havebrugskandidater have taget Forberedelsesexamen eller ikke, eller hvorvidt de paa anden Maade have dokumenteret, at de have den paagældende Forberedelse. Men jeg skal gjøre opmærksom paa, at medens det for Veterinærer, Forstmænd og Landinspektører er obligatorisk at tage Forberedelsesexamen af den Grund, at de ved at tage Examen paa Landbohøjskolen faae Udgang til at overtage Statsembeder, have Land- og Havebrugselever ikke nogen som helst Forpligtelse til at tage denne, inden at de indstille sig til deres Examen ved Landbohøjskolen. Naar nu Landbohøjskolens Organisationslov af 8de Marts 1856 fastsætter, at for at blive Elev skal man tage den paagældende Examen, maa man se, hvad det egentlig betyder at være Elev. Det betyder Intet som helst med Hensyn til, om de have Ret til at tage Examen eller ikke; thi enten de ere Elever eller ikke, kunne de fremstille sig ved denne. Det, som det betyder at være Elev, er, at man er berettiget til at faae Stipendier. Og hvem er det af dem, der ikke have taget Prøve i Veterinær- eller Landbrugs- og Havebrugsexamen, som bryder sig om at faae Attest for en lignende Modenhed? Det er dem, som ville søge at blive Elever for at faae Stipendium. Men der er mange Mennesker, som ikke trænge til det og ikke søge om det; for dem har det ikke Spor af Interesse, og de gjøre det ikke. Denne Tabel viser altsaa ikke, at der er 39 pCt., der ikke opfyldte de lave Fordringer, men væsentlig kun, at af dem, som have været til Stede ved Examen, har der været 39 pCt., som ikke have haft Interesse i at faae godtgjort, at de opfyldte dem. Men det er en meget væsentlig Forskjel, og jeg vil tillige sige, at de Mennesker have selvfølgelig haft den fornødne Fordannelse; thi hvis de ikke havde haft den, havde det været umuligt for dem at tage den paagældende Examen. Med Hensyn til de øvrige Punkter i Forslaget under Nr. 10 skal jeg tillade mig at sige, at jeg for mit Bedkommende er ganske enig heri, at det vilde være rigtigt, og det anta-

ger jeg efter de Udtalelser, der foreligger fra Ministeriet, at man er ogsaa enig om, at der fastsættes en Aldersbestemmelse med Hensyn til Udgangen til Landbohøjskolen. Den bør efter min Opfattelse stilles noget forskjelligt, eftersom det er Folk, for hvem en forudgaaende praktisk Uddannelse er nødvendig, eller ikke. For Dyr læger, Landinspektører og Skovbrugere er der ingen Nødvendighed derfor, en Del af dem skal nemlig have den senere, derimod for Landbrugere og Havebrugere er det ganske vist en nødvendig Forudsætning for, at de kunne følge med, at de have haft en praktisk Uddannelse i nogle Aar. Jeg vilde derfor antage, at mindst 18 Aar vilde være en passende Alder at sætte for Landbrugs- og Havebrugseleverne. Derimod er der ingen Grund til for de andre 3 Elevklasser at sætte andre Grændser end dem, der gjælde for Udgangen til Universitetet eller polyteknisk Læreanstalt af Hensyn til den praktiske Uddannelse, thi det er efter min Opfattelse fuldstændig umuligt at faae nogen virkelig betryggende Garanti med Hensyn til den. Man kan faae nogle Attester for, at Bedkommende har været ved Landbruget et eller andet Sted, men om han har lært Noget eller har gaaet og døvnet, kan man ikke faae at vide, saa der gives i Virkeligheden ikke anden Udvei i den Henseende end at behandle denne Sag bona fide ligesom saa mange andre. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Oprettelsen af videregaaende Kursus og ligeledes kortere eller længere Kursus for saadanne, der tidligere have bestaaet Udgangsprøven, vil det ærede Medlem af Betænkningen have set, at der er Flertallet enigt med mig, og det ærede Medlem vil ogsaa vide, at det med de Forslag, der ere komne frem fra Højskolen, netop har været Hensigten at faae saadanne videregaaende Kursus etablerede, Kursus, som vilde blive den anden og afsluttende Del af Uddannelsen.

Jeg beklager, at Flertallet har opstillet de Afkortninger i Bønningerne for Administrationspersonalet, som findes i Vædringsforslaget Nr. 12. Jeg beklager det meget, fordi det er et meget stort og ansvarfuldt Arbejde, som vil komme til at paahvile de Paagældende, men jeg veed desværre, at naar jeg staar alene mod Flertallet, har jeg ikke noget Haab om at se mine Ønsker op-